

FAGLIG EU KRITIK

UDGIVET AF DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI – MAJ 2026

EU godt må blande sig i nationale arbejdsmarkedsforhold, så EU's mindstelønsdirektiv er kommet for at blive.

EU'S MINDSTELØN EFTER DOMMEN DEN 11. NOVEMBER 2025

Af Allan Steensen

■ **Tirsdag den 11. november** offentliggjorde EU-Domstolen deres afgørelse i annullations-søgsmålet anlagt af den danske og svenske stat. Der slår domstolen fast, at mindstelønsdirektivet er inden for skiven, hvad EU-traktaten angår (TEUF-artikel 153). Det bliver

betegnet som en halv sejr af vores politikere, og toppen i 3F kalder det for et skridt i den rigtige retning.

Den halve sejr består i de 22 lande, der allerede har en lovbestemt mindsteløn, så der kan EU ikke fastsætte, hvor meget mindstelønnen skal være.

Det er slået fast, at EU godt må blande sig i nationale arbejdsmarkedsforhold, så EU's mindstelønsdirektiv er kommet for at blive. Skal vi undgå en lovbestemt mindsteløn, skal organiseringsgraden forblive over 80%.

■ Nu skal vi i fagbevægelsen

ikke kun kæmpe vores daglige kampe imod de danske arbejdsgivere. Vi skal være klar til at tage kampen op imod det arbejdsgivervenlige og kapitalistiske styre i EU, der med dommen har fået et ben indenfor på det danske arbejdsmarked. Det bliver en kæmpe udfordring at holde dem væk fra vores danske model, der, som alle ved, er grundstenen i det danske velfærdssamfund.

Bliver EU's mindsteløn en realitet i Danmark, kan vi vinke farvel til den dagligdag, vi kender. Vores overenskomster

vil blive opsagt, med et tab af de rettigheder, som vores forældre og bedsteforældre har kæmpet for. Arbejderne risikerer at blive bombet tilbage til fæstebondens tid. Det er bare de multinationale kapitalistiske firmaer der bliver de nye herremænd.

Så er det ultra-kapitalister som Jeff Bezos og Elon Musk eller vores egen Anders Holch, der enerådigt kommer til at bestemme over arbejdsmarkedet. Så kan vi kysse vores velfærdssamfund farvel, for der er ingen fortjeneste ved social ansvarlighed.

Privatiseringens grumme konsekvenser

Af Steen Jørgensen
Læs side 2

EU-oprustning vokser – men det gør modstanden også

Interview med Tove Jensen
Læs side 3

Frihandel for hvem? Når EU åbner markedet – og presser arbejderne

Af Sine Bilfeldt
Læs side 6

PRIVATISERINGENS GRUMME KONSEKVENSER

*Savnede du også et gækkebrev i påsken?
Så ved du, uden prikker, hvis skyld det var – EU's*

Af tidl. tjenstemandsansat i PostNord, Steen Jørgensen

■ **Privatisering af Posten**, er i virkeligheden konkurrenceudsættelse, som EF havde som mål, allerede inden Danmark blev medlem i 1972. Konkurrenceudsættelsen skulle sikre transparens i de mange milliarder, staten "gav i tilskud". Det blev i stedet til en åben ladeport for spekulanter.

Konkurrenceudsættelsen er blevet lovpligtig i EU. Danmark har haft rigeligt tid til at se hvordan det er gået i andre lande, – og det ser ikke godt ud. Alligevel besluttede folketinget, at man fra 1. januar 2024 ville privatisere levering af post.

Håret i postkassen

Opskriften kender vi, og resultatet kender vi også. Først starter historierne om dovenskab og privilegier. Så kommer der påstande fra private firmaer om, at der er skjult statsstøtte og dermed unfair konkurrence. Så var der belejligt nok et direktiv fra EU, som imødekommer kritikken, og langsomt lukkes der op for andre udbydere.

Staten vil stadig være forpligtet til, at alle i Danmark kan modtage og sende breve. Det har vi jo allerede mærket hvordan går. Manglende valgkort ved sidste folketingsvalg og endda et flabet brev om, at vi ikke kunne forvente andet post i den periode.

Post finder man i skralde-spande og i snebunker. Og det kostede dyrt for staten at

hente "underleverandører" ind.

Det frie valg

Det hed sig, at borgerne kunne se frem til et friere valg på det danske postmarked. Det var, hvad der stod i politikernes pressemeddelelse fra de partier, der sammen nåede til enighed om en ny postaftale. De, der stod bag mordet på

PostNord, er følgende: Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre, Alternativet og Nye Borgerlige. DAO har nu monopol på posten, der er ikke andre muligheder.

Det hele handler om, at EU vil have, at private firmaer skal have del i vores fælles ejendom, at ansatte skal kunne købes billigere og at komme af med tjenstemandsansatte. Den pris det kostede måtte også først godkendes i EU.

Planlagt i Bruxelles

I 2003 skulle medlemslandene mærke, hvad det betød, at vi nu var blevet en EU-union. Man lagde en ny strategi for det indre marked, der fokuserede på nødvendigheden af at fremme den frie bevægelighed for varer, integrere markederne for tjenesteydelser, begrænse følgerne af skattemæssige hindringer og forenkle lovgivninger.

Oversat til dansk betød det fart på liberalisering (privatisering) inden for transport- og telekommunikationsydelser, el- og gasforsyning samt postydelser. Nu skulle disse basale ting ikke længere være for borgernes skyld, men en privat forretning.

Og DSB står for tur næste gang, hvis ikke vi stopper det.

EU-OPRUSTNING VOKSER – MEN DET GØR MODSTANDEN OGSÅ

EU's militære oprustning betales af lønmodtagerne og underminerer demokratiet, sikkerheden og velfærdssamfundet. Sådan lyder advarslen fra Fredsinitiativet, 3F København og tænketank.

Af Rune Eltard-Sørensen,
journalist

■ **EU vil være** en militær stormagt. Det fremgår af planerne "ReArm Europe" og "Readiness 2030", der blev vedtaget sidste år, og varsler massive investeringer i oprustning og udvikling af nye våbenprogrammer.

Men planerne møder modstand og kritik fra tværpolitiske organisationer, tænketanke og i den danske fagbevægelse.

"En glidebane, vi skal frygte"

Fredsinitiativet er et landsdækkende netværk af aktivister med kritisk fokus på konsekvenserne af Ukraine-krigen og de amerikanske militærbaser i Danmark.

Tove Jensen, der er talsperson for Fredsinitiativet, fortæller, at man advarer mod en "krigs- og konfliktkarrusel", hvor befolkningen i Danmark og EU "køres rundt i manegen af panik og frygt".

"Oprustningen skaber en spiral, som forværrer og eskalere situationen, og vi står overfor et markant nyt skridt, hvis Danmark skal medfinansiere atomvåben. Det er en glidebane, vi skal frygte", mener Tove Jensen.

I udgivelsen "Myten om et stærkt forsvar" fra februar 2026 opfordrer initiativet Danmark og EU til at finde nye veje til at løse internationale konflikter.

"Vi opfordrer den danske regering, de nordiske lande og landene i EU til at tage selvstændige initiativer for fred og

sikkerhed – og afstå fra at optræppe – hverken retorisk eller militært".

3F København: Aktiv for fred

EU's nye militære planer vurderes at koste omkring 800 milliarder euro – svarende til 6 billioner danske kroner. Pengene skal findes enten via optagelse af gæld eller omprioriteringer i medlemslandenes statsbudgetter.

Øgede militærudgifter vil derfor få direkte konsekvenser for almindelige lønmodtagere i form af færre ressourcer til velfærd, pensioner og offentlige services.

Sådan lød budskabet, da 3F København sidste år samlede medlemmer og politiske kammerater til fredskonference.

– Vi ved, at den omfattende oprustning kommer til at koste på vores velfærdssamfund. Derfor skal fagbevægelsen være aktiv i kampen for freden, siger formand for 3F København, John Ekebjærg-Jakobsen, efter konferencen.

Han understreger samtidig, at oprustning ikke kun er et sikkerhedspolitisk spørgsmål.

Det er et fordelingspolitisk valg, hvor regningen i sidste ende betales af arbejderklassen.

Overvågning og manglende debat

Udenlandske analytikere pe-

ger samtidig på, at den militære dagsorden skaber en politisk kultur, hvor sikkerhed prioriteres over frihedsrettigheder.

"Historisk har krig og oprustning ofte været ledsaget af øget overvågning, mindre gennemsigtighed og mindre tolerance over for kritik".

Sådan skriver Sergio Bassoli, medlem af hovedbestyrelsen i International Peace Bureau (IPB), i en analyse bragt på tænketanken Transform Europe's hjemmeside.

Han frygter, at modstandere af krig stemples som "illoyale", hvilket svækker den demokratiske debat og pluralismen i Europa.

Fakta:

EU's OPRUSTNING: REARM EUROPE OG READINESS 2030

EU-Kommissionen vil bruge 800 mia. euro til forsvar:

- Lempelse af budgetregler: EU-lande får mulighed for at øge militærudgifter uden at bryde finanspolitiske regler, hvilket kan frigøre ca. 650 mia. euro.
- Fælles lån til militære investeringer og fælles indkøb: SAFE-låneinstrument (150 mia. euro)
- Omlægning af EU-midler: Midler fra fx regional- og samhørighedsfonde kan bruges til forsvar.
- Støtte til våbenindustrien: Øget adgang til finansiering via Den Europæiske Investeringsbank.
- Privat kapital gennem en "savings and investments union".

Militære initiativer:

- Fælles "militær mobilitet" i EU (veje, luft og sø)
- Store fælles projekter som "luftforsvar, droner og rumovervågning"
- Øget "fælles indkøb og samarbejde" mellem medlemslande
- Tættere samarbejde med NATO og støtte til Ukraine

KRIG ØGER KLIMAPROBLEMERNE

Af Peter Raben

■ **Isne stod urt** og busk i skjul. Det var koldt derude i årets første to måneder. Er det så tegn på, at det ikke står så galt til med den globale opvarmning? Har Donald Trump ret i, at snakken om klimaproblemer er bluff?

Tværtimod. Den vilde vinter er i overensstemmelse med klimaforskeres forudsigelser om, at danske vintre vil være præget af øget nedbør. Denne vinter var det blot især som sne. December var varmere end normalt, så samlet set var den forgangne vinter kun 0,6 grader koldere end de seneste milde vintre. Og mens Dan-

mark var i dybfryseren, oplevede Grønland den varmeste vinter målt nogensinde.

I Spanien blev februar varmere end tidligere oplevet, og igen bød forårsmånederne på varmere rekorder i Sydeuropa. På det europæiske kontinent stiger temperaturen højere end den gennemsnitlige stigning på verdensplan. Hurtigst stiger temperaturen i de nordlige egne og ikke mindst Arktis, hvor stadig mere af både havisen og indlandsisen på Grønland smelter og medvirker til havstigninger, der i kombination med mere blæst giver oversvømmelser.

Klimaforskernes advarsler om accelererende klimaskæbte naturkatastrofer lyder stadig oftere – uden effekt. De centrale politiske ledere ignorerer de blinkende advarselsslamper. Den amerikanske præsident afviser klimabekymringen og

ønsker derimod at forstærke udvindingen af olie og gas, selvom disse fossile brændstoffer er stærkt klimabelastende. Og vindmøller skal efter Trumps opfattelse afskaffes.

■ **Trump har tillige** iværksat en krig imod Iran, der har bredt sig til andre dele af Mellemøsten med skadelig virkning for også miljø og klima. I forvejen belaster krigen i Gaza og Ukraine klimaet. Både selve krigsførelsen og den øgede våbenproduktion og transport af krigsmateriel udleder store mængder CO₂. Krigens ødelæggelse af byer og infrastruktur samt den senere genopbygning belaster også klimaet. Beregninger anslår, at der i Ukrainekrigens to første år blev udledt 175 millioner tons CO₂, hvilket er mere end de årlige drivhusgasudledninger fra et land som Belgien.

De samlede udledninger fra alle landes militær svarer ifølge en britisk-amerikansk forskergruppe til en placering som den fjerdestørste CO₂-udleder i verden. Med forstærket oprustning vil klimabelastningen øges.

Krig og usikkerhed i verden sætter sig også spor i den politiske dagsorden. "Genoprust Europa" lyder det fra EU. Oprustning er kommet øverst på dagsordenen og har skubbet klimaindsatsen længere ned på mange politikeres prioritetsliste.

Højrefløjens fremgang i både EU-parlamentet og de nationale parlamenter har sammen med industrilobbyen og bondeoprør også presset grøn omstilling væk fra at være en topprioritet. EU har gjort konkurrenceevne til en hovedprioritet, som klimaindsatsen skal underordnes.

KONKURRENCEEVNE FREM FOR ALT

Af Peter Raben

■ **Er det i orden**, at chefen uden din viden og accept kan kigge med i personlige data på din arbejdstelefon eller pc? Det kan bl.a. være om sundhedsmæssige forhold som besøg hos læge og psykolog eller fertilitetsbehandling.

Den mulighed åbner sig, hvis et forslag fra EU-Kommissionen vedtages som led i en ny Digital Pakke kaldet Digital Omnibus, der har til formål at forenkle databeskyttelsesreglerne. Der lægges i pakken op til ændringer af en række regler om databeskyttelse (GDPR) med det formål at forenkle dem. Det hilses velkommen af Det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB) og Den Europæiske Tilsynsførende for Databe-

skyttelse (EDPS), der har vedtaget en fælles udtalelse om Digital Omnibus.

Udtalelsen rummer dog også kritik. EU-Kommissionen foreslår bl.a. at ændre på definitionen af personoplysninger, hvilket EDPB og EDPS udtrykker bekymring over for. Det vil indsnævre personoplysningsbegrebet og få betydning for den fundamentale ret til beskyttelse af personoplysninger. Forslaget kritiseres også for, at det ikke udgør en målrettet ændring af GDPR.

■ **Den overordnede** hensigt med Digital Omnibus er dog at imødekomme erhvervslivets ønsker om at lette administrative byrder og derved styrke konkurrenceevnen over for resten af ver-

den. Ifølge Draghi-rapporten fra efteråret 2024 er industrien i EU sakket bagud i forhold til USA og Kina.

Derfor har EU-Kommissionen udarbejdet et konkurrenceevnekompass og under betegnelsen Omnibus iværksat en gennemgang af al EU-lovgivning med henblik på at fjerne eller lempe regler – ganske som Trump-regeringen er i færd med i USA.

Regelforenklingen skal gøre hverdagen nemmere for virksomhederne, men kan også medføre en svækkelse af forbruger- og arbejderbeskyttelse såvel som miljøregler. Den europæiske fagbevægelse og miljøorganisationer er derfor bekymrede.

I et fællesopråb fra 270 faglige organisationer og miljø- og klimaorganisationer lød en

kraftig advarsel imod konkurrenceevnekompasset, der efter organisationernes opfattelse ikke styrker konkurrenceevnen. "De udfordringer, som visse brancher står overfor, skyldes ikke overdreven regulering, men snarere regeringers og virksomheders manglende evne til at planlægge, investere og tilpasse sig de nødvendige omstillinger", hed det i opråbet.

■ **Lempelse af reglerne** om persondata kan føre til øget overvågning af de ansatte, hvilket i forvejen er en udfordring på nogle arbejdspladser. For nogle år siden blev en tilidsvalgt på Aarhus Havn fyret, fordi arbejdsgiveren havde snuset i hans arbejdsmobiltelefon og fundet kritiske mails om virksomheden.

I hotellets foyer, bag baren og i restaurantens køkken finder vi dem. De usynlige hænder, der holder vores oplevelser kørende.

VI IMPORTERER ARBEJDSKRAFTEN – OG FORDØMMER DEM BAGEFTER

Af Sine Bilfeldt

De usynlige hænder i vores hverdag

I hotellets foyer, bag baren og i restaurantens køkken finder vi dem. De usynlige hænder, der holder vores oplevelser kørende. De taler sjældent dansk. Mange arbejder langt mere, end de burde, for langt mindre, end de fortjener. Og alt for ofte bliver de både udnyttet og gjort til syndebukke.

Det er nemt at glemme, men virkeligheden er: Vi importerer selv den arbejdskraft,

vi bagefter fordømmer, når de bliver ofre for systemet.

Et system, der presser vilkårene

EU's udbudsdirektiv forpligter offentlige myndigheder til at sende opgaver i udbud – og i praksis er det ofte prisen, der vinder. Det billigste tilbud får opgaven, også selvom erfaringen viser, at budgetter sjældent holder, og at kvalitet og arbejdsvilkår lider.

Systemet er skræddersyet til at presse løn og vilkår i bund. Det giver virksomheder med dårlige arbejdsvilkår og grænseoverskridende ansættelsesformer en konkurrencefordel. Resultatet er et kapløb mod bunden – ikke mindst i brancher som byggeri, rengøring og hotel- og restaurationsbranchen.

Et problem, vi vælger ikke at se

Vi kender historierne fra byggebranchen, hvor underbetaling, fupfirmaer og social dumping er blevet hverdag. Men det stopper ikke der. Kig dig omkring næste gang, du går ud og spiser. Hvor mange ansatte taler dansk? Hvor mange har rimelige arbejdstider, overenskomst eller mulighed for at sige fra?

Mange af de mennesker, vi møder – eller ikke møder – i servicebranchen, er kommet til Danmark for at skabe sig et bedre liv. Både EU-borgere og mennesker uden for EU. Men i stedet for at møde værdighed og muligheder, møder de kontrol, udnyttelse og – i stigende grad – kriminalisering.

Et nødvendigt opgør med hykleriet

Det er et hyklereri, vi som samfund må tage et opgør med. Vi gør intet for at forbedre vilkårene, men forarges, når arbejdere bor på trange værelser, arbejder under tvivlsomme forhold eller ikke forstår dansk lovgivning. Som om problemet var dem – og ikke det system, vi selv har bygget.

Der er brug for et opgør med idéen om, at "billigst" altid er bedst. Vi skal turde tale om, hvordan EU's udbudsdirektiv og arbejdsmarkedets struktur bidrager til udnyttelse, og hvordan vi skaber et samfund, hvor mennesker – uanset hvor de kommer fra – har krav på ordentlige forhold.

For indtil da vil vi fortsat møde dem, dag efter dag, uden at se dem i øjnene.

FRIHANDEL FOR HVEM? NÅR EU ÅBNER MARKEDET – OG PRESSER ARBEJDERNE

Af Sine Bilfeldt

■ **EU og Indien** har indgået en omfattende handelsaftale, som fra EU's side beskrives som en historisk mulighed.

Ifølge Kommissionen vil aftalen, når den træder i kraft, omfatte omkring en femtedel af verdens samlede BNP og næsten en fjerdedel af verdens befolkning, og den vil styrke EU's økonomi gennem mere handel, vækst og eksportmuligheder.

Men under de fine ord så ser vi som så ofte før, at den slags aftaler ikke kun handler om handel, men om hvem der skal konkurrere – og på hvilke vilkår, og i sidste ende bliver det arbejderne, der står med konsekvenserne.

Derfor møder reformerne kraftig kritik og protester fra

fagforbund i Indien. Ti store fagforbund har organiseret landsdækkende demonstrationer, hvor de har advaret om, at ændringerne kan underminere jobsikkerhed, kollektiv forhandling og andre rettigheder, bl.a. ved at udvide fleksibiliteten til at ansætte og afskedige arbejdere uden statslig godkendelse hos mindre virksomheder med op til 300 ansatte.

Som så ofte før ser vi, at det bliver arbejderne rettigheder der bliver skrottet – i den helleg konkurrence og væksts navn.

Hvad indeholder aftalen?

Handelsaftalen mellem EU og Indien er en frihandelsaftale, der skal gøre det lettere at handle mellem de to områder. Den indebærer blandt andet:

- Fjernelse af told på størstedelen af varer
- Lettere adgang til markeder for virksomheder
- Lempelser for investeringer
- Nye regler for handel med

services, fx inden for IT og finans

- Bestemmelser om patenter og medicin
- Afsnit om bæredygtighed og arbejdsrettigheder – som ofte er svagt håndhævet i praksis

Udover arbejdsforholdene i Indien, påvirker aftalen også produktion af medicin. Indien er i dag en af verdens største producenter af generiske lægemidler.

Landets farmaceutiske industri står for omkring 20 % af den globale levering af generisk medicin og eksporterer til mere end 200 lande. Det gør Indien til en af de vigtigste kilder til prisbillige lægemidler globalt.

De skærpede patentrettigheder kan ifølge Læger uden Grænser føre til færre generiske alternativer til medicin, og det vil føre til højere medicinpriser og dermed begrænset adgang til behandling, især for dem som er afhængige af billig medicin, både i og udenfor Indien.

Mere end handel: EU's strategiske interesser

Udover de økonomiske interesser er handelsaftalen udspundet af en situation, hvor konkurrencen med både USA og Kina er blevet skærpet, og derfor er EU nødsaget til at styrke relationen til Indien for at sikre sin egen position i den globale økonomi.

Den store økonomi, og den store befolkning, gør Indien til en vigtig brik i den globale magtbalance, så når EU indgår en aftale med Indien, handler det derfor om at binde sig tættere til landet både økonomisk og politisk. Når handel på den måde bliver en del af en større strategisk kamp mellem stormagter, ændrer det også, hvad aftalerne bruges til.

Denne aftale, som så mange andre handelsaftaler med EU, bliver ikke lavet for at skabe bedre vilkår, men for at styrke EU's position, og i den proces bliver hensynet til arbejdsvilkår, rettigheder og lokale behov skubbet i baggrunden.

LØNUDVIKLING OG INDKOMSTFORDELING I DANMARK, 2001–2023

Professor (em.) Jesper Jespersen, Roskilde Universitet

Det samfundsøkonomiske paradoks

■ Det er svært at tro sine egne øjne, når hovedtallene for dansk økonomi præsenteres og dernæst sammenlignes med udviklingen i de øvrige EU-lande (med og uden egen valuta):

Danmark ligger i toppen med hensyn til

1. overskud på betalingsbalancen,
2. overskud på de offentlige finanser,
3. lav arbejdsløshed – og hold nu godt fast:
4. Timeløn (median-lønnen).

På baggrund af disse ofte benyttede nøgletal for dansk økonomi er det nærliggende at stille spørgsmålet: Om disse succesfaktorer ikke er det indiskutable 'bevis' for, at den 'danske samfundsmodel' er særdeles velfungerende og til fordel for os alle? Det er vanskeligt at svare andet end 'ja', hvilket er det svar, der møder én både fra regeringen og stort set fra alle de økonomiske journalister: hej, hej!

Men helt så enkelt er svaret desværre ikke. For når vi går og ser på tallene, viser det sig, at denne tilsyneladende samfundsøkonomiske succes ikke kommer alle til gode, bliver ikke ligeligt fordelt og belaster klimaet i stigende grad.

Lad os starte med den funktionelle indkomstfordeling:

selvstændige, lønmodtagere og (førtids)pensionister. I tabel 1 er vist udviklingen i årsindkomsten i perioden 2001–2023 for medianindkomsten (dvs. for en typisk repræsentant).

Som det ses, er indkomsten vokset for alle tre grupper i kroner og ører. Men da prisniveauet også er steget, så har (førtids)pensionisten navnlig i de seneste tiår ikke kunnet bevare den reale købekraft. Derimod har både de selvstændige og lønmodtagerne (fuld tid) i gennemsnit fået en løbende stigning i den reale købekraft. Dog efter 2010 er det især kapitalerne, der har fået broderparten, idet lønmodtagerne fik et ordentligt smæk i 2022/23.

Uanset at både selvstændige og lønmodtagere således har fået en øget realindkomst, så viser de bagvedliggende tal dog, at den procentvise stigning i (real)indkomst har været størst for de i forvejen højeste indkomster! Det betyder, at fordelingen af den disponible indkomst både indenfor gruppen af selvstændige

og for lønmodtagere er blevet betydeligt mere ulige. Et forhold, der er blevet yderligere forstærket af skattepolitikken, navnlig reduktionen af top-skatten.

Den stigende indkomstulighed afspejler sig også i Gini-koefficienten, der typisk ligger mellem 20 og 50 i de vestlige markedsøkonomier. (Jo lavere Gini, desto mere lige indkomstfordeling).

Går vi tilbage til slutningen af 1980'erne, før det indre EU-marked var fuldt etableret, så lå Gini-koefficienten i Danmark på 22, hvilket, sammen med Sverige, var det absolut laveste tal i hele EU. Det var et udtryk for, at Danmark havde den mest lige indkomstfordeling af alle EU-landene. Sådan er det bestemt ikke i dag. Uligheden – målt ved Gini-koefficienten – er i dag steget

til 31, hvilket har bragt Danmark op i midterfeltet af europæiske lande – meget tæt på EU-gennemsnittet.

Hvad kan så konkluderes heraf:

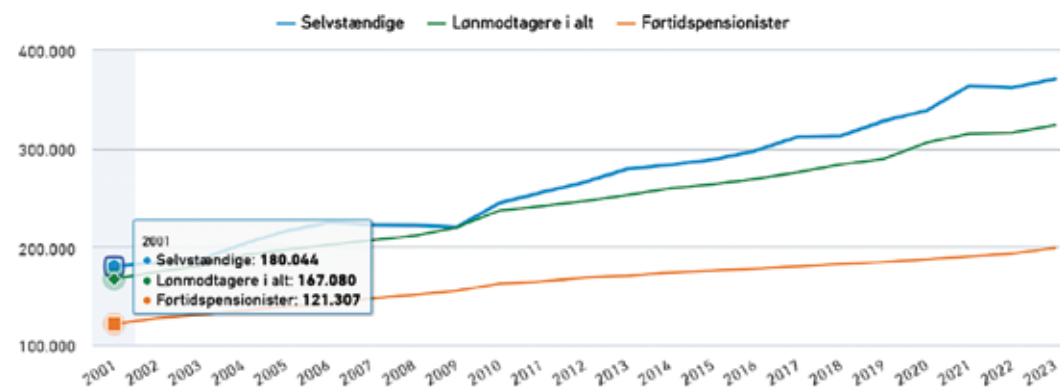
For det første, at udviklingen i indkomstfordelingen primært har været bestemt af den nationale social- og skattepolitik!

For det andet, at den stigende spændvidde mellem kapital- og lønindkomst også delvist er en konsekvens af de siden 2004/09 åbne grænser for arbejdskraft i EU. Hvor ikke mindst den betydelige indvandring af lønmodtagere fra andre EU-lande samtidig med de mindskede sociale ydelser har dæmpet stigningstakten i den nedre ende af lønskalaen og dermed bidraget til at øge uligheden markant.

Tabel 1. Relativ disponibel medianindkomst i forhold til selvstændige

Relativ medianindkomst:	2001	2010	2023
Lønmodt./selvstændige	92,79954	96,76960	87,29492
Førtidsp./selvstændige	67,37631	66,36377	53,54623

Gennemsnitlig disponibel indkomst, 2001–2023

Kilde: Danmarks Statistik

Baseret på skattepligtig indkomst, dvs. inkl. realiserede kapitalgevinster og -tab (bortset fra privat bolig) for den repræsentative midtergruppe (5. decil).

DEN BASALE ANALYSE – LØNMODTAGERENS STILLING I EU

Af Martin Minka Jensen

■ **EU fremstiller sig selv** som garant for arbejdstagerrettigheder. Set fra et kritisk synspunkt er virkeligheden en anden. Unionen fungerer først og fremmest som en struktur, der stabiliserer og beskytter kapitalens interesser, ikke arbejderklassens.

Tag EU's løngennemsigthedsdirektiv. Det præsenteres som et fremskridt for lighed, men ændrer ikke ved den grundlæggende magtstruktur mellem arbejdsgiver og arbejdstager. At kunne se lønforskelle er ikke det samme som at kunne ændre dem. Udbytningen bliver blot mere gennemsigtig.

EU's tilgang er kendetegnet ved reformisme. Små justeringer, der ikke udfordrer selve systemet. Lønmodtagere får flere rettigheder på papiret, mens produktionsmidlerne

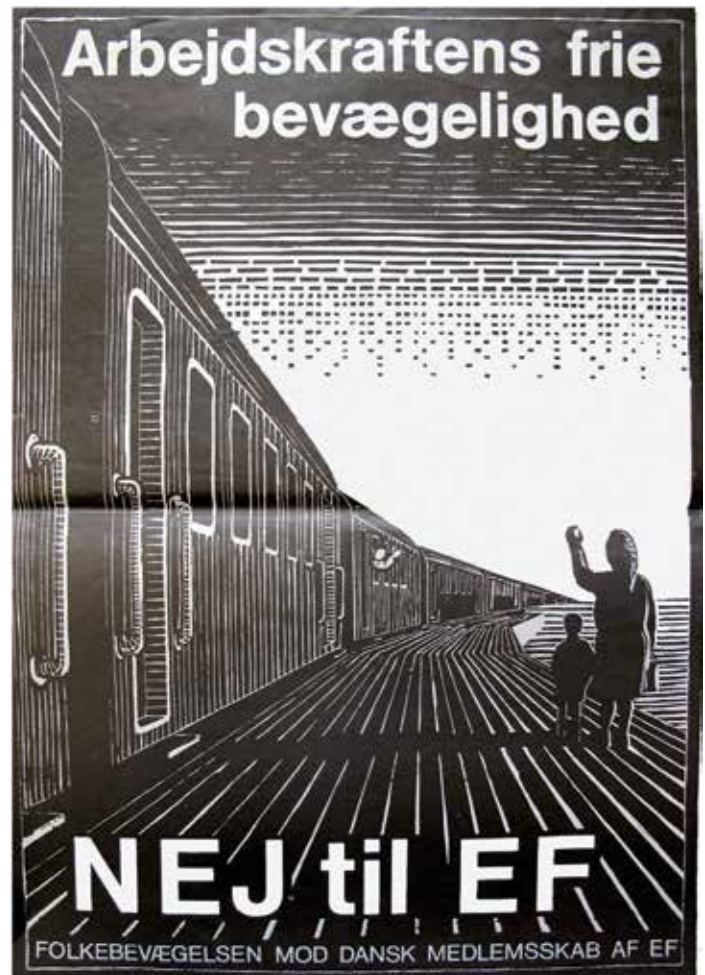
fortsat ejes privat, og værdiskabelsen kanaliseres opad. Resultatet er en illusion af fremskridt, mens uligheden reproduceres.

Samtidig fremmer EU's indre marked en konstant konkurrence mellem arbejdere på tværs af lande. Arbejdskraftens frie bevægelighed bruges til at presse lønninger og svække kollektive forhandlingspositioner. Det er ikke solidaritet, men strukturel løndumping forklædt som integration.

■ **Reguleringen skaber** også en opdeling i arbejdsstyrken. Fastansatte med rettigheder og en voksende periferi af prekære arbejdere uden reel sikkerhed. EU håndterer symptomerne, men producerer selv de vilkår, der skaber dem.

Kort sagt, så er EU er ikke et værn mod kapitalismen, men et redskab for den.

Arbejdstagerrettighederne fungerer som plaster på et system, der fortsat bygger på udbytning. Blot i en mere administreret og teknokratisk form.

Redaktion: Sine Bilfeldt (ansvarshavende redaktør), Kim W. Bilfeldt, Lars Østergaard og Tommy Christensen (jysk redaktør).

Udgivet af Danmarks Kommunistiske Parti, Frederikssundsvej 82, 2400 København NV
Telefon: 38 88 28 33, E-mail: dkp@kommunisterne.dk, Hjemmeside: www.dkp.dk

Tryk: Kailow Graphic. **Layout:** Karen Hedegaard

Bladet er finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet.
Ansaret for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

Sine

Kim

Lars

Tommy